

Helsingfors
5.11.2025

Deklaration

Energiomställning i fiskerinäringen – från visioner till åtgärder

Konferensen om energiomställning i fiskerinäringen – från visioner till åtgärder hölls i Helsingfors den 4–5 november 2025. Konferensen finansierades av Nordiska ministerrådet och arrangerades av Finland som en del av landets ordförandeskap i rådet. Konferensen samlade intressenter som branschledare, forskare, experter, teknikleverantörer, miljöorganisationer och beslutsfattare för att dela innovationer, samordna politik och gemensamt utveckla lösningar.

Konferensprogrammet gav en översikt över den aktuella situationen för fiskeflottorna och möjligheterna till minskade koldioxidutsläpp, samt vikten av att skapa hållbara affärsmodeller och motståndskraftiga och välmående fiskbestånd. Man talade också om vikten av politiken, både fiskeripolitiken och förvaltningen av fiskeflottan, samt ekonomiska incitament för fiskeflottan. Debatten omfattade även energilösningar inom sjöfartsindustrin och hamnar samt deras betydelse för fiskerisektorn.

På grundval av samtalen drog Finlands jord- och skogsbruksministerium, som var arrangör av konferensen, följande slutsatser och pekade på följande åtgärder:

Övergång till nya energiformer

- Medan fiskefartyg som använder aktivt redskap kan använda samma bränslen och hybridlösningar som inom sjötransportsektorn, skulle småskaliga fiskefartyg oftare övergå till el (bland andra lovande tekniker).
 - Starta projekt och investeringar för att införa lösningar (bränsle, motor, framdrivning etc.) från sjötransportsektorn på fiskefartyg, särskilt fiskefartyg som fiskar till havs och/eller använder aktivt redskap, inklusive lösningar som övervakar och minskar energianvändningen.

- Starta projekt och investeringar för att införa lösningar baserade på el som huvudkraftkälla för små fiskefartyg som fiskar nära kusten och/eller använder passivt redskap, inklusive lösningar som övervakar och minskar energianvändningen.
- Starta projekt och investeringar för att utveckla tillgången på nya energiformer och utveckla elinfrastrukturen i fiskehamnar samt lagstiftning så att fartyg kan laddas och fartygsbatterier användas som elkälla för elnätet.
- Starta projekt och investeringar i lättillgänglig teknik som snabbt minskar utsläppen och ökar energieffektiviteten (t.ex. energianvändningskontroller, fiskräknare, rutt-optimering, laddningsinfrastruktur i fiskehamnar, installation av modulära system som möjliggör uppgradering etc.).
- Inrätta en lagstiftningssandlåda inom fiskeripolitiken för att skapa en kontrollerad testmiljö för ny teknik och innovationer.

Återuppbyggnad av fiskbestånden

- Förvalta och utnyttja fiskbestånden på ett ansvarsfullt och vetenskapligt grundat sätt så att bestånden blir motståndskraftiga och välmående och fångsten per ansträngningsenhet (CPUE) ökar samtidigt som mindre bränsle används i fångstprocessen.

Ekonomiska incitament

- Energiomställningen kräver inte endast stora investeringar från privata och offentliga källor, utan också hållbara affärsmodeller som är anpassade till morgondagens behov för att säkerställa bättre socioekonomiska förhållanden inom sektorn.
 - Mobilisera och tillhandahålla adekvat och riktad offentlig och privat finansiering för investeringar i energiomställningsprojekt både ombord och i hamnar samt i FoU och innovation, utan att bidra till överfiske och med säkerställande av lika villkor.
 - Utan dröjsmål ändra Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden eller nationell lagstiftning om offentlig finansiering av fisket, så att omställningen kan påskyndas genom investeringar och FoU.
 - Säkerställa en stabil investeringsmiljö för att locka privata investeringar.
 - Analysera skattesystemen, inklusive undantag, för att identifiera indirekta eller direkta skatter som behöver anpassas för att stödja energiomställningen inom fiskerinäringen.

- Utveckla lagstiftning eller system som möjliggör användning av individuella fiskekvoter eller aktörsspecifika överlåtbara fiskenyttjanderätter som säkerhet för lån för energiomställningar från finansinstitut.

Förvaltning av flottor

- Reglering av fiskeflottans kapacitet hindrar framsteg i energiomställningen.
 - Omforma kapacitetsreglerna och definitionerna för att främja energiomställningen av flottorna, samtidigt som man undviker överkapacitet och tar hänsyn till regionala aspekter och situationen i olika flottsegment.
 - Säkerställ att fisket förvaltas med totala tillåtna fångstmängder (TAC) och effektiva kontroller för att uppnå en hållbar omställning.

Säkerställa en kompetent arbetskraft och samarbete

- En kompetent arbetskraft på fiskefartyg, i hamnar och på varv är avgörande.
 - Stödja samarbete och utbildning inom sektorn för att dela med sig av bästa praxis och överföra kunskap.

Konsumtion av akvatisk mat

- Fisk och skaldjur är rika på näringsämnen, har ett betydligt lägre växthusgasavtryck jämfört med andra animaliska proteiner och kan bidra till en hälsosammare kost.
 - Främja konsumtionen av fisk i enlighet med de nordiska näringsrekommendationerna 2023 och nationella livsmedelsrekommendationer.

Dessa slutsatser och åtgärder rekommenderas av konferensens arrangör till både offentliga myndigheter och intressenter inom fiskerinäringen.